

СИЛАБУС КУРСУ
«ПІДПРИЄМНИЦТВО»
2019/2020 н.р.

Ступінь вищої освіти - бакалавр
Освітньо-професійна програма «Готельно-ресторанна справа»
Галузь знань: 24 Сфера обслуговування
Спеціальність: 241 Готельно-ресторанна справа
Компонент освітньої програми – нормативна дисципліна

Рік підготовки - 3(1)рік, семестр – V (I), VI (II)
Кількість кредитів: 6 Мова викладання: українська

Дні занять: **Середа, 08.30 - 09.50, ауд. 10 (I семестр)**
Середа, 10.00 – 11.20 ауд. 10 (II семестр)

Консультації: **Вівторок, 13. 30- 14. 50, ауд. 3а (I семестр)**
Середа, 13. 30- 14. 50, ауд. 3а (II семестр)

Керівник курсу - Бриндзя Зіновій Федорович, доктор економічних наук, в. о. завідувача кафедри готельно-ресторанної справи

Контактна інформація – bryindziajulia@ukr.net

АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна **«Підприємництво»** спрямована на формування фахових компетентностей щодо системи базових знань із організації, функціонування та правового регулювання підприємницької діяльності, а відтак формування підприємницького мислення.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є вивчення та дослідження закономірностей організації та розвитку підприємницької діяльності, законів та принципів функціонування підприємств, ролі підприємництва у соціально-економічному, науково-технічному та інноваційному розвитку країни.

СТРУКТУРА КУРСУ ТА ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Кількість годин (аудит./самост.)	Тема	Результати навчання	Форми контролю
20/22	Змістовий модуль I. Вступ до підприємництва		
6/4	Тема 1. Об'єктивні основи функціонування та сутність підприємництва	Знати форми суспільного виробництва, аналізувати роль підприємництва в суспільстві, знати суб'єкти підприємництва, функції підприємництва.	Питання, тести
8/4	Тема 2. Економічна свобода та конкуренція	Аналізувати основні форми конкуренції, вміти порівнювати чесну і недосконалу конкуренцію, знати типи конкурентної поведінки.	Питання, тести
12/6	Тема 3. Мотивація підприємницької діяльності	Знати принципи організації зарплати, вміти порівнювати погодинну і відрядну форму оплати праці, знати суть мотивації праці, аналізувати методи мотивації праці, знати ознаки нематеріальної мотивації, аналізувати показники і умови преміювання.	Питання, ситуаційні завдання
6/4	Тема 4. Ризики у підприємницькій діяльності	Знати види економічного ризику, аналізувати методи оцінки економічних ризиків, знати методи зниження ризику, аналізувати зони ризику на підприємстві, знати суть хеджування ризиків, пункти стратегії управління ризиками.	Питання, ситуаційні завдання

Кількість годин (аудит./самост.)	Тема	Результати навчання	Форми контролю
10/4	Тема 5. Етика підприємництва та соціальна відповідальність у бізнесі	Знати складові підприємницької етики, знати шляхи формування етичної поведінки, пояснити суть культури підприємництва.	Питання, тести, модульний контроль
20/24	Змістовий модуль 2. Організаційно-правові форми підприємництва		
6/4	Тема 6. Види, сфери та форми організації підприємництва	Знати види кооперативів, вміти порівнювати виробниче і фінансове підприємництво, знати різновиди торгівельного підприємництва	Питання, тести
8/4	Тема 7. Підприємство як організаційна структура підприємництва	Знати класифікацію малих підприємств, функції підприємства, вміти порівняти державні та змішані підприємства, знати види іноземних підприємств	Питання, тести
10/6	Тема 8. Мале підприємництво	Знати суб'єктів малого підприємництва, функції малого підприємництва, ознаки великих підприємств, елементи державної політики підтримки малого бізнесу.	Питання, дискусія
10/6	Тема 9. Інноваційне підприємництво і венчурний бізнес	Знати види інновацій, риси інноваційного підприємництва, суть офшорних зон, офшорні центри, види франчайзингу, вміти порівняти переваги і недоліки франчайзингу	Тести, питання, обговорення рефератів
10/4	Тема 10. Міжнародне підприємництво	Знати суть та види міжнародного підприємництва, типи СП, економічну суть ТНК, аналізувати ВЕЗ, навести приклади ВЕЗ в Україні.	Реферати-повідомлення, питання, модульний контроль
28/26	Змістовий модуль 3. Організація, управління та фінансування підприємницької діяльності		
8/4	Тема 11. Підприємницька ідея	Знати суть бізнес-ідеї, види бізнес-ідеї, вміти порівняти методи пошуку ідей, знати джерелі ідей, аналізувати етапи обґрунтування бізнес ідеї.	Питання, тести, реферати
10/4	Тема 12. Організація та технологія створення власної справи	Аналізувати етапи створення власної справи, витрати на заснування власної справи, знати правила розробки торгової марки, види торгових марок, знати процес державної реєстрації підприємницької діяльності.	Реферати-презентації питання, тестові завдання
12/6	Тема 13. Менеджмент та маркетинг у підприємстві	Знати критерії сегментації, види досліджень ринку, потенціал, місткість ринку, аналізувати показники комплексного дослідження ринку, знати функції менеджменту, аналізувати моделі менеджменту	Питання, дискусія
12/6	Тема 14. Планування підприємницької діяльності	Знати види стратегій, критерії розробки бізнес-плану, знати типову структуру бізнес-плану, принципи комерційного розрахунку.	Тести, питання, реферати
12/6	Тема 15. Фінансове забезпечення підприємницької діяльності	Знати етапи фінансової діяльності на підприємстві, банківський та комерційний кредит, класифікацію інвестицій, аналізувати господарську діяльність підприємства, знати методи фінансового аналізу.	Питання, практичні завдання, модульний контроль
20/20	Змістовий модуль 4. Державне регулювання та оподаткування підприємницької діяльності		
8/4	Тема 16. Система державної підтримки та сприяння розвитку підприємництва	Знати суть та функції державного регулювання підприємницької діяльності, знати методи державної політики підтримки підприємництва, аналізувати механізм патентування підприємницької діяльності	Питання, тести, дискусія
8/4	Тема 17. Правове забезпечення розвитку підприємництва	Аналізувати правову базу розвитку підприємництва, знати основні розділи Господарського кодексу, аналізувати проблеми правового забезпечення підприємництва в Україні	Питання, дискусія

Кількість годин (аудит./самост.)	Тема	Результати навчання	Форми контролю
12/6	Тема 18.Фінансові важелі розвитку підприємницької діяльності та оподаткування	Знати загальнодержавні податки, особливості спрощеної системи оподаткування, порівняти загальну і спрощену систему оподаткування, знати єдиний соціальний внесок, суть фінансово-кредитної підтримки розвитку підприємництва	Питання, тести, реферати
12/6	Тема 19. Коопераційні зв'язки суб'єктів підприємництва	Знати види договорів, типову структуру договору, знати види громадських об'єднань підприємців, аналізувати умови договору оренди, порівняти лізинг і концесію, знати фактори, які впливають на орендну плату.	Питання, тести, ситуації, модульний контроль

ПОЛІТИКА ПРОВЕДЕННЯ АУДИТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Для якісного засвоєння курсу необхідна систематична та усвідомлена робота студентів в усіх видах навчальної діяльності: лекції, семінарські та практичні заняття, консультації, самостійна робота як індивідуальна, так і під керівництвом викладача.

При проведенні аудиторних занять домінуючими є проблемні, індивідуально-диференційовані, особистісно-орієнтовані форми проведення занять та технології компетентнісного навчання.

При проведенні практичних занять використовуються активні форми їх проведення: бесіди, дискусії, ситуативні кейси, розв'язування тестових завдань.

На лекціях у формі активної бесіди з елементами дискусії розглядаються основні теоретичні положення теми, які вимагають роз'яснення та уточнення з боку викладача. На лекціях вимагається активна участь студентів у обговоренні ключових положень теми, ведення стислого конспекту лекції.

Теоретичні знання, отримані студентами під час лекцій, обговорюються більш детально на практичних (семінарських) заняттях у формі міні-дискусій, представлення міні-проектів, заслуховування та аналізу тематичних доповідей та рефератів, а також шляхом розв'язування ситуаційних завдань.

В процесі практичного (семінарського) заняття студенти навчаються формулювати свою точку зору, логічно викладати матеріал, підбирати докази у підтвердження своїх думок, публічно виступати.

Питання для обговорення, практичні та індивідуальні завдання для підготовки до семінарських та практичних занять, конкретні вимоги до окремих тем занять подані у відповідних методичних вказівках, які розміщені у електронному форматі за адресою <http://moodle.gi.edu.ua/course/view.php?id=486#section-1>

ВИМОГИ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Основним завданням самостійної роботи студентів є набуття навичок самостійного опрацювання фахових інформаційних джерел та оволодіння практичними навичками з організації, функціонування та правового регулювання підприємницької діяльності.

Самостійна робота студентів організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і ситуаційних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання. Крім того, по деяких темах передбачається написання рефератів, міні-проектів. Обсяг самостійної роботи визначається кількістю годин, передбачених робочою програмою.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ ТА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою відповідно до **Положення про оцінювання навчальних досягнень студентів за кредитно-модульною системою.**

Оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни здійснюється шляхом проведення контрольних заходів, які включають:

- *поточний контроль,*
- *модульний контроль,*
- *виконання індивідуального навчально-дослідного завдання,*
- *підсумковий контроль у формі екзамену.*

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних і семінарських занять і має на меті перевірку знань студентів з окремих тем та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи.

Ключовими формами та методами демонстрації студентами результатів навчання при поточному контролі є:

- презентація - виступи перед аудиторією для висвітлення окремих питань, індивідуальних завдань, реферативних досліджень, захист міні-проектів тощо;
- дискусія - обґрунтування власної позиції у вирішенні проблемних питань;
- кейс-метод - аналіз конкретних ситуацій, що дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності.

Модульний контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання після закінчення логічно завершеної частини лекційних та практично-семінарських занять з певного змістового модуля.

Основною формою модульного контролю є завдання, які включають як і перевірку теоретичних положень курсу, так і розв'язування практичних завдань.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) студенти виконують самостійно під керівництвом викладача. Як правило, індивідуальні завдання виконуються окремо кожним студентом.

ІНДЗ є видом позааудиторної індивідуальної роботи студента навчального, навчально-дослідницького характеру, яке використовується в процесі вивчення програмного матеріалу навчальної дисципліни і завершується оцінюванням. Це завершена теоретична або практична робота в межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, вмінь і навичок, отриманих у процесі лекційних, семінарських занять, охоплює тему, декілька тем або зміст навчальної дисципліни в цілому.

Підсумковий контроль зазвичай проводиться у формі усного екзамену, який передбачає перевірку розуміння студентом теоретичного та практичного програмного матеріалу в цілому, здатності комплексно, творчо використовувати накопичені знання та уміння, формувати власне ставлення до певної проблеми, обґрунтовувати свою фахову позицію, розв'язувати практичні задачі тощо.

ТАБЛИЦЯ розподілу балів за підсумковими контрольними заходами та відповідними ваговими коефіцієнтами

	Модуль 1 (поточне опитування)	Модуль 2 (підс. мод. контр.)	Модуль 3 (ІНДЗ)	Модуль 4	Підсумкова оцінка
I семестр вагові коефіцієнти, %	70	20	10	–	100
Розрахунок оцінки в балах	80	85	90	–	82
II семестр вагові коефіцієнти, %	40	20	10	30	100
Розрахунок оцінки в балах	80	85	90	80	82

Приклад розрахунку підсумкової оцінки в балах (I сем.):

$$O = 80 * 0,7 + 85 * 0,3 = 82$$

Приклад розрахунку підсумкової оцінки в балах (II сем.):

$$O = 80 * 0,4 + 85 * 0,2 + 90 * 0,1 + 80 * 0,3 = 82$$

Студенти як відповідальні учасники освітнього процесу дотримуються норм **академічної доброчесності**, усвідомлюють наслідки її порушення, що визначаються **Положенням про академічну доброчесність у Галицькому коледжі імені В'ячеслава Чорновола**.

Письмові роботи, презентації перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 25%.

Списування під час контрольних заходів та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

ПОЛІТИКА ЩОДО ВІДВІДУВАННЯ, ДЕДЛАЙНІВ ТА ПЕРЕСКЛАДАННЯ

Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, відрядження, участь у науково-дослідницьких заходах, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу. Пропущені заняття та незадовільні оцінки (поточний контроль, ПМК) повинні бути відпрацьовані згідно графіку консультацій викладача.

ІНДЗ, ПМК, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (до 10 балів).

До початку сесії студенти повинні виконати усі підсумкові контрольні заходи і отримати по кожному з Модулів 1, 2, 3 не менше 60 балів.

Студент має право оскаржити оцінку, отриману за результатами підсумкового семестрового контролю у формі іспиту (крім незадовільної оцінки). Такі випадки регулюються **Положенням про апеляцію результатів підсумкового контролю знань студентів**. Перескладання незадовільних оцінок здійснюється відповідно до **Положення про порядок ліквідації академічних заборгованостей**.

ЛІТЕРАТУРНІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА КУРСУ

1. **Апопій В.В. та ін. Основи підприємництва: Навч. посіб. Львів: Новий світ-2000, 2014. 323с.**
2. Варналій З. С. Основи підприємництва: навч. посібник. 4-те вид., випр. і доп. Київ: Знання-Прес, 2014. 305 с.
3. Васенко В., Комісар С., Малікова І. Основи малого бізнесу і підприємницької діяльності. Суми: ВАТ СОД, 2012. 186 с
4. Господарський кодекс України №436-ІУ від 16 січня 2003 р // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
5. Герасимчук В. Г. Розвиток підприємництва: діагностика, стратегія, ефективність. Київ: Вища школа, 2012. 267 с
6. Гой І.В., Смелянська Т.П. Підприємництво: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2017. 368с.
7. Педько А.Б. Основи підприємництва і бізнес-культури: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2019. 168с.
8. Шевеленко С. Д., Федів І. І. Підприємництво та підприємницька діяльність: Навч. посібник / За заг. ред. В.В. Сопка. Київ: Вища школа, 2013. 224 с.
9. Камлик М. І. Економічна безпека підприємницької діяльності. Економіко– правовий аспект: навч. посіб. Київ: Атіка, 2014. 432 с.
10. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність: підручник / за заг. ред. д.е.н., проф. І. М. Сотник, д.е.н., проф. Л. М. Таранюка. Суми: ВТД «Університетська книга», 2018. 572 с.

11. Основи бізнесу: навчальний посібник / Добрава Н.В., Осипова М.М. Одеса: Бондаренко М. О., 2018. 305 с.

12. Основи підприємництва: Теорія і практикум: Навч. посіб. / В.Г. Воронкова та ін. Львів: Магнолія-2006, 2015. 454 с.

!!! Навчальні посібники, виділені кольором, наявні у бібліотеці коледжу

СХЕМА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

I СЕМЕСТР

	1 тиждень	2 тиждень	3 тиждень	4 тиждень	5 тиждень	6 тиждень	7 тиждень	8 тиждень	9 тиждень	10 тиждень	11 тиждень	12 тиждень	13 тиждень	14 тиждень	15 тиждень	16 тиждень
Лекції	Л1	Л2		Л3	Л4		Л5		Л6		Л7		Л8		Л9	
Практичні			С1,2			С3,4		С5		С6		С7		С8		С9
Контроль знань			ПО			ПО		ПО ЗМ1		ПО		ПО		ПО		ПО ІНДЗ

II СЕМЕСТР

	1 тиждень	2 тиждень	3 тиждень	4 тиждень	5 тиждень	6 тиждень	7 тиждень	8 тиждень	9 тиждень	10 тиждень	11 тиждень	12 тиждень	13 тиждень	14 тиждень
Лекції	Л10	Л11	Л12	Л13	Л14	Л15	Л16	Л17	Л18	Л19				
Практичні	С10		С11	С12	С13	С14	С15		С16	С17	С18	С19		
Контроль знань	ПО ЗМ2		ПО	ПО	ПО	ПО	ПО ЗМ3		ПО	ПО	ПО	ПО ЗМ4	ІНДЗ	ПК

Л1 – лекційне заняття по темі 1

С1 – семінарське заняття по темі 1

ЗМ 1 - змістовий модуль 1

ПО – поточне опитування

ІНДЗ – індивідуальне навчально-дослідне завдання

ПК – підсумковий контроль (іспит)